

7/1812

T.C.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.16.0.SGB.0.10.01.00.610 - 37279

29 /02/ 2008

Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 05/12/2007 tarihli ve 7393 sayılı yazısı.

Konya Milletvekili Sayın Atilla KART'ın 7/1812 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Ertuğrul GÜNAY
Bakan

EK:

Cevap (5 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:

TBMM Başkanlığına

Bilgi:

Başbakanlığa

KONYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ATILLA KART'IN 7/1812 ESAS NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE İSTİNADEN HAZIRLANAN BAKANLIĞIMIZ CEVABI

Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve Belediye mevzuatında yapılan değişikliklerle, korsan yayıncıların mücadelesinde önemli düzenlemeler yapılmıştır. Bu olumlu düzenlemelere rağmen, korsanla mücadelede etkili bir sonuç alınamamıştır. Üstelik, Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapan Tasarıyla, korsan yayının sokakta satışının kolaylaştırılması ve cezalarda indirim öngörülmesi, mücadele sürecini olumsuz yönde etkilemiştir.

2005 yılında sektörün % 40'ına egemen olan korsanların, 2006 yılında ise bu oranı % 60'a yükselttikleri bilinmektedir. **Kayıt dışı haksız kazanç 300 trilyon seviyesindedir.**

Dünyada araştırmalar yapan IIPA (Intellectual Property Alliance) **Uluslararası Fikri Mülkiyet Hakları Birliği'nin** 2006 yılı "**Special 301**" raporuna göre; Türkiye, fikri mülkiyet haklarının korunmasında yeterli çaba göstermediği için, "**öncelikli izleme listesindeki ülkeler**" kapsamına alınmıştır. Bu kapsama alınan ülkeler, ABD'nin çift taraflı ticari ambargolarıyla karşılaşabilmektedirler.

Korsan yayındaki olumsuz gelişmeler, yazarların ve sanatçıların tepkisini çekmiş, konu Başbakan ve diğer ilgililere doğrudan iletilmiş; Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesindeki Alt Komisyonun hazırladığı rapor Bakanlığa ulaşmıştır.

Bu rapor ile; Maliye Bakanlığının yayımlanmış olduğu "korsan yayından ceza alanların mali açıdan denetlenmesi" konulu genelgesinin etkin olarak uygulanması;

Korsan üretim yapan işyerlerine ani baskınların yapılması;

İstanbul, Ankara ve Konya merkezli belli alanların "**özel operasyon alanı**" olarak ilan edilip, sürekli baskınlarla takip edilmesi;

İller bazında Güvenlik Şubeye bağlı "**Fikri Haklar Masası'nın**" oluşturulması;

2005 yılındaki düzenlemeler ile Belediyeler yasasından çıkartılan Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ile ilgili hükümlerin tekrar eklenmesi için düzenleme yapılması, bu çerçevede Belediyelere korsan ya da bandrolsüz Fikir Sanat Eseri Ürünleri satış yerlerini denetleme ve kapatma yetkisinin verilmesi;

Fikir ve Sanat Eserleri yönetmeliğinde değişiklik yapılarak, sertifika sisteminin yaygın hale getirilmesi;

Bandrol sisteminde ise her sektörün kendi koşullarına göre bandrol kullanması ve bandrol satışını, FSEK kapsamında kuruluş başvurusu yapılmış Yayıncılar Meslek Birliğinin yapması;

Sertifika ve bandrolde yapımçı meslek birliklerince bir veri tabanının oluşturulması; dava sürecini hızlandıracak düzenlemelerin yapılması;

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından okullarda "**korsanla mücadele kampanyasının**" başlatılması önerilmiştir.

Gelinen süreçte ise; bazı kurumlar tarafından bu önlemlerin gereğinin yapıldığı, ancak yoğun olarak bazı kurumlar tarafından ise gereğinin yapılmadığı, aksine **korsanı teşvik edecek** uygulamaların yapıldığı görülmektedir. **YÖK**, ders kitaplarının üniversite kütüphanelerinde ve kantinlerde fotokopi yoluyla çoğaltılmasını önleyecek uygulamalara katkı sağlarken; **Milli Eğitim Bakanlığının**, eğitim dönemi başında aldığı bir kararla, ilköğretim okullarında kitapların **fotokopi yoluyla çoğaltılması** uygulamasını başlattığı görülmektedir.

Görüldüğü gibi; korsan yayınla mücadele konusunda etkin bir yürütme iradesi yoktur. Bu iradenin kararlılıkla ve tutarlı bir şekilde ortaya konulması gerekmektedir. Baskın sonucu ele geçirilen kitapların muhafaza altına alınacağı **yediemin depolarının** temininde büyük güçlükler yaşanmaktadır.

Bu açıklama ve değerlendirmeler ışığında, aşağıdaki hususların cevaplandırılmasını talep etmek gereği doğmuştur;

SORU 1 : Rapora göre, "**özel operasyon alanı**" olarak nitelendirilen bölgelerde sürekli ve etkin baskınlar neden yapılmamaktadır? Bu operasyonların takibi amacıyla Güvenlik Şubeye bağlı **özel ekipler**, İl düzeyinde oluşturulmuş mudur? Bu kapsamda, ihtiyaca cevap verecek ölçüde **yediemin deposu** temini için organize bir çalışma yapılmakta mıdır?

CEVAP 1 : Korsanla mücadele kapsamında denetim uygulamaları güvenlik birimleri tarafından yürütülmektedir. Emniyet Genel Müdürlüğünden alınan bilgiye göre, 23 Şubat 2007 tarihi itibarıyla Fikri Mülkiyet Haklarına ilişkin olarak Güvenlik Şube Müdürlüğü doğrudan yetkili kılınmıştır. 8 Ocak 2008 tarihi itibarıyla ise; Adana, Ankara, Bursa, Diyarbakır, İstanbul ve İzmir illerinde olmak üzere 6 ilde pilot uygulama başlatılmış ve Fikri Mülkiyet Hakları Büro Amirlikleri kurulmuştur. Ayrıca, korsan faaliyetlere yönelik operasyonlar ülke genelinde sürdürülmekte olup 2007 yılı içerisinde, 3.693 adet operasyon gerçekleştirilmiş; bu operasyonlarda 4.083 şüpheli yakalanmış, toplam 11.238.850 materyal ele geçirilmiştir.

5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 81 inci maddesine istinaden illerde bandrol denetimi yapmak üzere oluşturulan İl Denetim Komisyonları ve kolluk kuvvetleri tarafından gerçekleştirilen denetimler sonucunda ele geçirilen korsan materyal sayısının çok fazla olması nedeniyle tasnif ve depo işlemlerinde özellikle İstanbul'da bir takım sıkıntılar yaşanmıştır. Bu sıkıntıların giderilmesi ve korsanla mücadelede etkinliğin artırılması amacıyla operasyonlarda ele geçirilen materyallerin imha işlemine kadar depolanması için Bakanlığım tarafından Aralık 2007'de, İstanbul'da yeni bir depo kiralanmıştır. Sorunun tamamen aşılması için ise yargılama sürecinde söz konusu materyallerin imha işlemleri hızla gerçekleştirilecektir.

SORU 2 : Sertifika ve bandrol sistemi uygulaması neden başlatılmamıştır?

Bu yöndeki çalışmalar hangi aşamada?

Meslek Birliklerinin **veri tabanı** oluşturması sağlanmış mıdır?

13 Mart 2005 günü, İstanbul Telif Hakları ve Sinema Müdürlüğü binasından, Kültür Bakanlığına ait **1 milyon 700 bin adet bandrolün çalındığı** doğru mudur?

Çalıntı bandrollerin korsan basılan kitaplara yapıştırılarak, bu kez kitapçevleri aracılığıyla satıldığı doğru mudur?

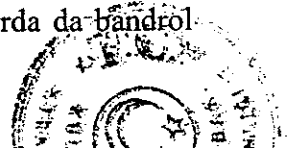
Bu hırsızlığa iştirak eden veya ihmalleri bulunan görevliler hakkında ne gibi **idari ve adli işlemler** uygulanmıştır? Böyle bir süreç başlatılmadıysa, **bu başlı başına bir suç oluşturmaz mı?**

CEVAP 2 : 18/04/2005 tarihli ve 25790 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Fikir ve Sanat Eserlerinin Tespit Edildiği Materyallerin Dolum, Çoğaltım ve Satışını Yapan veya Yayan İşletmelerin Sertifikalandırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" kapsamında öngörülen sertifika sisteminde uygulamada yaşanan sorunların aşılması amacıyla gerçekleştirilen Yönetmelik değişiklikleri ile sertifika alma süresi öncelikle 31/12/2006 tarihine kadar, son olarak da 31/12/2007 tarihine kadar uzatılmış ancak, işletmelerin faaliyet gösterdiği binaların yangın merdiveni olmayışı ve buna benzer eksiklikler nedeniyle işyeri açma ruhsatının temininde yaşanan sıkıntılar devam etmiştir. Bu sıkıntıların tamamen aşılması amacıyla, sertifika için işyeri açma ruhsatını şart koşan hükmün değiştirilmesine yönelik yeni bir Yönetmelik tasarısı hazırlanmış olup, söz konusu tasarı ilgili kurum ve kuruluşların görüşüne sunulmuş bulunmaktadır. Bandrol sistemi ise bilindiği üzere, sinema ve müzik eserleri bakımından İstanbul Telif Hakları ve Sinema Müdürlüğüne, süreli olmayan yayınlar bakımından ise İl Kültür ve Turizm Müdürlüklerince yürütülmektedir.

Meslek Birliklerinin üyelerine ve onların eserlerine ilişkin repertuarları içeren veri tabanları meslek birlikleri bünyesinde bulunmaktadır. Bakanlık tarafından yürütülen bandrol, kayıt-tescil ve sertifika işlemlerine ilişkin bilgiler ile meslek birliklerinden temin edilen hak sahipleri ve eserlere ilişkin bilgilerin yer aldığı ortak veri tabanı çalışmalarına ise başlanmış olup 2008 yılı sonunda tamamlanması planlanmaktadır. Veri tabanının, tamamlanmasını takiben mahkemelerin ve ilgili diğer birimlerin erişimine sunulması ve böylece fikri hak konusuna ilişkin yargı sürecinin hızlandırılmasının yanı sıra kurumlararası koordinasyonun etkinleştirilmesi hedeflenmektedir.

13 Mart 2005 Pazar günü, İstanbul Telif Hakları ve Sinema Müdürlüğü binasından, Kültür Bakanlığına ait 1.700.000 adet bandrol çalınmıştır. Durum Beyoğlu İlçe Emniyet Müdürlüğüne bildirilmiş, ayrıca 16/03/2005 tarihli ve 32494 sayılı Bakan Olur'u ile hırsızlık olayı Bakanlık Teftiş Kurulunca da soruşturulmuştur. Çalıntı bandrollerin tespit edilerek ele geçirilmesini kolaylaştırmak amacıyla, tüm illere, çalıntı bandrollerin rumuz ve seri numaralarını bildiren ve illerdeki denetimlerin bu anlamda yoğunlaştırılmasını öngören yazılar yazılmıştır. Bu yazılar sonucunda gerçekleştirilen denetimler neticesinde söz konusu çalıntı bandrollerin büyük bir kısmı ele geçirilmiştir.

SORU 3 : Kültür ve Turizm Bakanlığının "**Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte**" değişiklik yaparak, bandrol kullanım zorunluluğunu daraltan uygulamalar içine girdiği, bu uygulamalar sebebiyle korsan kitap satışında sahafılık sertifikasına sahip işyerlerinin aracı olarak kullanıldığı; yine yapılan bir düzenleme ile Milli Eğitim Bakanlığı tarafından satın alınıp Öğrencilere bedava dağıtılan kitaplarda da bandrol kullanımını zorunluluğunun ortadan kaldırıldığı yolundaki bilgiler doğru mudur?

Böyle bir uygulama, Kültür ve Turizm Bakanlığının korsanla mücadeleyi bizzat ihlâl etmesi anlamına gelmez mi?

Rapor ve mevzuatın gereğini yapmak konusundaki çalışmalarınız hangi aşamada?

CEVAP 3- Bilindiği üzere 5846 sayılı Kanun'un 81 inci maddesi gereğince musiki ve sinema eserlerinin çoğaltılmış nüshaları ile süreli olmayan yayınlara bandrol yapıştırılması zorunludur. 08/11/2001 tarihli ve 24577 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" in 5 inci maddesi gereğince ise bazı hallerde bandrol kullanılması, eser veya hak sahiplerinin isteğine bırakılarak bandrol zorunluluğuna istisna getirilmiştir. Bu istisnalar, bandrol sisteminin amacı göz önünde bulundurularak, pratikte uygulamayı kolaylaştırmak amacıyla öngörülmüştür. Buna göre, aşağıda belirtilen durumlarda bandrol alınması isteğe bağlıdır.

a) Kanunun öngördüğü koruma süreleri sona eren fikir ve sanat eserlerini içeren süreli olmayan yayınlar,

b) Kanunun 31 ve 32 nci maddelerinde bahsi geçen ve resmen yayınlanan veya ilan olunan, kanun, tüzük, yönetmelik, tebliğ, genelge, kazai kararlar ile söz ve nutuklardan ibaret yayınlar,

c) Eğitim ve öğretim kurumlarında eğitim ve öğretim amacıyla kullanılacak yayınlardan, ön ve arka kapaklar ile belirli sayfalarda 14 puntodan küçük olmamak üzere, "Tanıtım nüshasıdır, para ile satılamaz." ibaresi taşıyan tanıtım nüshaları,

d) Merkezi yurtdışında bulunan yayınevleri tarafından yine yurtdışında satışı yapılmak üzere ve ülke içinde ticari dolaşıma sunulmamak kaydıyla sadece basımı ülke içinde yaptırılan yayınlar,

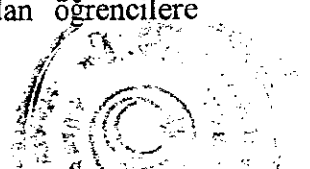
e) Tanıtım veya eğitim amaçlı katalog, broşür, kullanım kılavuzu ve tarifeler,

f) Bandrollenmiş sinema ve müzik eseri nüshaları ile süreli olmayan yayınların ekinde verilen içerik tamamlayıcı niteliği bulunan materyaller,

g) (Değişik:RG-09/09/2005-25931) Kanunun 48 inci maddesi çerçevesinde mali hakların yayınevlerince devralındığına dair bir taahhütname ibraz edilmesi kaydıyla kapak hariç 96 sayfayı geçmeyen, okul öncesi ve ilköğretime yönelik eğitim amaçlı süreli olmayan yayınlar,

h) Gümrük ve posta işlemleri sırasında ticari dolaşıma girme amacı taşımaksızın ilgili birimlere taahhüt verilmesi kaydıyla incelenmek üzere yurtdışından gönderilen örnek kitaplar.

ı) (Değişik:RG-05/03/2006-26099) Milli Eğitim Bakanlığı tarafından öğrencilere ücretsiz dağıtılan ders kitapları

7/1812

Ayrıca 09/09/2005 tarihli ve 25931 sayılı değişiklik sonucunda söz konusu Yönetmeliğin Geçici 4 üncü maddesinde "Kanunun süreli olmayan yayınlara bandrol yapıştırma zorunluluğuna ilişkin hükmünün yürürlüğe girdiği 7/6/1995 tarihinden önce basılmış eserlerin, sahafılık sertifikasına sahip işyerlerinde ikinci el olarak satılması halinde bandrol yapıştırılması zorunluluğu aranmaz." hükmü bulunmaktadır. Bu değişiklik ile bandrol zorunluluğundan önce basılmış ve ticari dolaşıma sunulmuş kitapların ikinci el olarak satılmasına imkan tanınması amaçlanmıştır.

Bakanlığım fikri hak sisteminin güçlendirilmesi ve korsanlıkla etkin mücadele çerçevesinde faaliyetlerine devam etmektedir. Bu kapsamda, 12 Ocak 2008 tarihinde Sayın Adalet Bakanı'nın da katılımlarıyla korsanlıkla mücadelede yaşanan sıkıntılar ve çözüme yönelik önceliklerin ele alındığı bir arama konferansı gerçekleştirilmiştir. Tüm ilgili kurum ve kuruluş temsilcilerinin yanı sıra meslek birlikleri ile üniversite ve baro temsilcilerinin de katıldığı arama konferansında, taraflar korsanlıkla mücadelede başarıya ulaşılabilmesi için görüşlerini belirtmiş ve bu görüşler doğrultusunda bir eylem planı hazırlanması kararlaştırılmıştır. Önümüzdeki süreçte fikri haklar sisteminin güçlendirilmesine yönelik eylem planının tamamlanarak uygulamaya konulması planlanmaktadır.

